

Nederlandse luchtvaart: Slim, duurzaam én rechtvaardig

Met deze nota wil TUI Nederland N.V. (TUI) graag bijdragen aan de consultatie "Belasting op luchtvaart", aangezien het kabinet had aangegeven dat belanghebbenden een reactie konden indienen tot uiterlijk 5 september 2018. In Nederland boeken jaarlijks meer dan 1,7 miljoen mensen een reis bij TUI, waarvan 1 miljoen passagiers vervoerd worden met de eigen luchtvaartmaatschappij TUI fly. TUI is marktleider in Nederland en heeft 2.800 medewerkers in dienst. TUI fly heeft 9 toestellen in haar vloot en de luchthaven Schiphol is haar thuisbasis. TUI is daarmee een belanghebbende inzake deze consultatie.

TUI Nederland N.V.
Postbus 157
2280 AD Rijswijk

Burg. Elsenlaan 170
2288 BH Rijswijk

T +31(0)6 49729191
www.tui.nl
E bas.liebeek@tui.nl

Kamer van Koophandel
nummer 27148888

ING Bank IBAN:
NL31 INGB 0659 8782 40
BIC: INGBNL2A

Een rechtvaardige balans tussen lusten en lasten

De luchtvaart is een boeiende, innovatieve sector en van cruciaal belang in de samenleving. Talloze debatten zijn daarvan het levende bewijs. Zo maakt de luchtvaart het voor reizigers mogelijk om nieuwe plaatsen en culturen te ontdekken, zaken te doen en de kost te verdienen. Dit alles is direct of indirect verbonden aan deze een boeiende, innovatieve sector. TUI is zich echter ook bewust van de schaduwzijde van luchtvaart; met name de impact op het klimaat en de geluidsoverlast voor omwonenden van luchthavens. Het is dan ook de verantwoordelijkheid van de luchtvaartsector zelf en de plicht van de overheid om verduurzaming te stimuleren.

Het selectiviteitsbeleid rond Schiphol-Lelystad, de duurzame-luchtvaart-tafels, de luchtvaartnota en de mogelijke vliegtaks zijn thema's die momenteel op de tekentafel liggen bij de Nederlandse overheid. Deze dossiers zijn onderling afhankelijk, waardoor het verstandig is om deze gezamenlijk te behandelen met het oog op een ideale, efficiënte en intelligente uitkomst. Een gelijk speelveld voor alle luchtvaartmaatschappijen moet daarbij steeds worden nagestreefd, ongeacht of het passagiers- of vrachtvervoer betreft. Van leisure- via low-cost- tot premium connectievuchten; een non-discriminatoir beleid is essentieel. We moeten garanderen dat verduurzaming een collectieve basiswaarde wordt, zonder daarbij de Nederlandse burger en economie onevenredig te benadelen.

Grenzen vervagen dankzij de luchtvaart

Luchtvaart is een internationale aangelegenheid, en wordt bij voorkeur op wereld- of Europees niveau gereguleerd om een gelijk speelveld te garanderen en om een zo breed mogelijke positieve impact voor het klimaat te bereiken. CORSIA (Carbon Offsetting and Reduction Scheme for International Aviation) van ICAO en het ETS-programma (Emission Trading Scheme) van de Europese Unie zijn goede voorbeelden van hoe de negatieve impact van luchtvaart wordt aangepakt op internationaal niveau.

Daarnaast is de luchtvaartsector één van de weinige sectoren die zelf financieel instaat voor de eigen infrastructuur door de betaling van bijvoorbeeld luchthavengelden. Andere sectoren, zoals spoor- en wegvervoer, kunnen rekenen op infrastructuur die van overheidswege verzorgd wordt. Ook betalen luchtvaartmaatschappijen uitzonderlijk hoge compensaties in geval van vertragingen en afgelastingen, wat niet het geval is in andere takken van de transportsector. Toch wordt het beeld dat luchtvaart uit de wind wordt gehouden versterkt. Met de invoering van een nationale belasting op luchtvaart dreigt de sector een onterechte stapeling van lasten voor de kiezen te krijgen. Primair acht TUI het verstandiger om als Nederlandse overheid vast te houden aan de overtuiging dat luchtvaart het beste duurzamer gemaakt wordt via internationale of Europese regulering.

Leren van de buren

Precedenten in andere Europese landen leren ons dat een vlakke vliegbelasting die rechtstreeks naar de staatskas vloeit, vooral negatieve effecten met zich meebrengt. Passagiers vliegen niet bewuster, maar anders. Luchtvaartmaatschappijen kunnen daarnaast het geld maar één keer uitgeven. Als een belasting de winstgevendheid sterk aantast, worden partijen niet aangezet om snel te innoveren via bijvoorbeeld vlootvernieuwing, alternatieve brandstoffen of procesoptimalisatie, omdat er simpelweg minder voordelen aan hun investeringen gekoppeld worden. Bij het belasten van vervuiling wordt net het tegenovergestelde effect gestimuleerd. Passagiers maken een omweg waardoor ze een grotere ecologische voetafdruk achterlaten. Bovendien is het kwalijk voor het milieu en contraproductief voor het streven naar een slimme en duurzame Nederlandse luchtvaart.

Vervuiler betaalt, vernieuwer warm onthaald

Indien de Nederlandse regering de plannen om vliegen te belasten toch doorzet, moet dit als een kans worden gezien om de luchtvaartsector te verduurzamen. Een heffing per vliegbeweging afhankelijk van het geluids- en CO₂-uitstootniveau van het toestel is ideaal om dit doel te bereiken. Daarbij moet indirect rekening worden gehouden met bezettingsgraad en vluchtafstand. Efficiënt gebruik van een schaars goed als luchtvaart ligt dan in het vooruitzicht. Korte vluchten en onvoldoende gevulde toestellen zijn tenslotte per passagier vervuilender en dienen een relatief hogere bijdrage te leveren ter compensatie. Op deze manier worden luchtvaartmaatschappijen enerzijds aangemoedigd om hun vloot te vernieuwen en te zoeken naar alternatieven voor het vliegtuig, zoals treinen op kortere trajecten (waarvan de infrastructuur reeds voorhanden is).

Een heffing per vliegbeweging op basis van de milieu-impact van toestellen voorkomt daarbij dat de Nederlandse vliegtuigpassagier structureel meer zou moeten betalen voor een vliegticket

(zoals het geval zou zijn indien vliegtickets afzonderlijk belast zouden worden). Het tast de concurrentiepositie van Nederlandse bedrijven op die manier niet aan en garandeert voldoende connectiviteit, omdat men vermijdt dat veel Nederlanders over de grens het vliegtuig zouden nemen om de duurdere Nederlandse vliegtickets te omzeilen.

Closed loop system

Het is vanzelfsprekend dat het opgehaalde geld dan gebruikt wordt om de luchtvaart te innoveren en te verduurzamen door te investeren in infrastructuur en projecten die de impact van luchtvaart op mens en milieu tot een minimum beperken. Een vliegtaks als algemene belasting komt ten goede aan algemene middelen van de overheid en verdwijnt in de algemene rijksbegroting. Toewijzen van gelden is daarna niet volledig transparant voor de reiziger die de belasting moet betalen. TUI adviseert daarom een bestemmingsheffing ter dekking van de begrote kosten ter verduurzaming van de luchtvaart. Zo heeft de heffing meteen een doel met direct, duidelijk algemeen belang.

Begrip bij burger en bedrijfsleven

TUI ziet het publieke debat kantelen. Als grootste reisbedrijf van Nederland besteedt het veel aandacht aan maatschappelijk verantwoord reizen. TUI wil dan ook meewerken aan duurzame oplossingen voor de negatieve effecten van vliegverkeer. Als de Nederlandse overheid besluit om vliegen verder te beprijsen, kan dat enkel via een rechtvaardige heffing op basis van milieu-impact van toestellen die niet-discriminerend is en waarvan de opbrengst gebruikt wordt om de luchtvaart te verduurzamen. Wanneer een Nederlandse reiziger aan het begin van zijn reis wacht om aan boord te gaan van het vliegtuig, is het vanzelfsprekend dat hij ervan uit mag gaan dat hij net zoveel bijdraagt aan de heffing als de buitenlandse zakenpassagier die in Amsterdam wacht op een connectievlucht of de goederen die op vrachtvliegtuigen geladen worden aan de overkant van de landingsbaan. Op de weg betaalt de Nederlandse automobilist op weg naar het strand immers ook net zo veel als de vrachtwagenchauffeur die groenten en fruit levert aan supermarkten, of de als zakenman op weg naar kantoor. Wanneer er geen onderscheid gemaakt wordt op vlak van nationaliteit, reisdoel of bestemming zijn mensen eerder geneigd om een bijdrage te leveren.

Alleen zo vormen we een slim, duurzaam en rechtvaardig Nederlands luchtvaartbeleid.

Voor vragen en toelichting:

Bas Liebeek, Director Public Affairs & Corporate Development via bas.liebeek@tui.nl of 06 49 72 91 91